Ročník: 106 | číslo: 37 | 13. září 2026 | Cena: 20 Kč

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

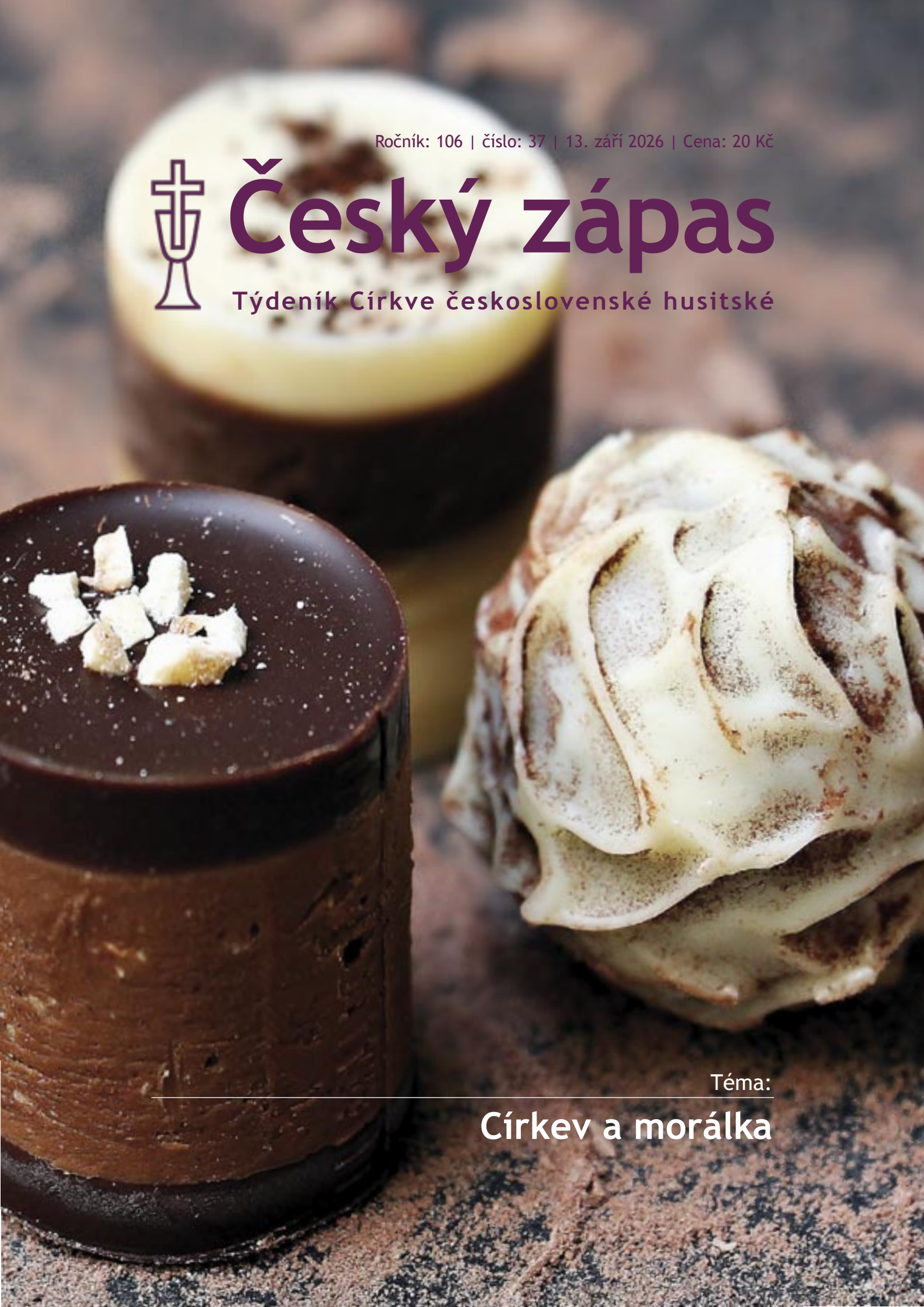

Téma:

Církev a morálka

Editorial

Sladké pokušení

Představte si malé francouzské městečko na konci padesátých let. Všichni se znají a všichni vědí, co se sluší a patří – a hlavně, co se sluší a patří, když jde o jejich sousedy. Místní kostel je přirozenou součástí života města a starosta, hrabě de Reynaud, má velmi přesnou představu o pořádku a mravnosti. Dokonce i o tom, co by měl z kazatelny hlásat místní mladý farář.

Pak do městečka přijde Vianne Rocherová se svou dcerou Anouk a otevře obchod s čokoládou. Právě v postní době! Starosta v tom spatřuje ohrožení řádu, který se snaží udržet. A jeho obavy se ukážou jako oprávněné. Navzdory jeho snaze lidé do čokoládovny začnou přicházet. Stará Armande, která se odmítá smířit s tím, že nesmí vídat svého milovaného vnuka, Josephine, která doma snáší násilí manžela Sergeho. Vianne je nesoudí. Nabídne místo u stolu, prostor k nadechnutí, porozumění...

Ze sporu o čokoládu, ze sporu o požitku a odříkání, se stává otázka mnohem zásadnější: kdo a jak má určovat, co je pro druhého dobré?

Reynaud přitom není karikatura náboženského fanatika. Je dokonce v mnohém obdivuhodný, disciplinovaný, zásadový. Ale také zoufalý a nešťastný. Jeho žena od něj odešla a on se snaží držet alespoň svět kolem sebe pod kontrolou. A čím méně dokáže ovlivnit vlastní život, tím usilovněji dohlíží na životy ostatních. Těsně před Velikonocemi v noci vnikne do výlohy čokoládovny, aby zničil její lákavý obsah. Na rtu mu přitom ulpí kousek sladké hmoty. Ochutná jednu čokoládovou figurku. Pak další. A další. Ráno ho najdou spícího mezi rozbitými sladkostmi.

O Velikonocích pak mladý farář Père Henri z kazatelny konečně promluví sám za sebe. Ve své řeči se neptá, kdo obstál a kdo selhal. Mluví o laskavosti, milosrdenství a lidskosti. O tom, že dobro nelze měřit pouze tím, čeho jsme se dokázali vzdát. Možná je v tom kus moudrosti i pro dnešní církev.

Církev morálku potřebuje. Má mluvit o dobru a zlu, o odpovědnosti, vině, odpuštění i změně. Ale právě proto musí rozlišovat mezi otázkou, co je dobré, a potřebou rozhodovat, jak mají žít druzí. Člověk je více než pravidlo.

Ježíš ostatně neodmítal přikázání. Odmítal jejich používání proti člověku. „Sobota je učiněna pro člověka, a ne člověk pro sobotu.“ Morálka se ptá, co je dobré. Moralismus se snadno začne ptát, kdo je dobrý... a kdo už ne. Nejde jen o to, čemu odoláme. Jde také o to, co přijmeme a koho do svého života pustíme. Možná je to jedna z nejlepších definic křesťanské morálky, jakou nám film může nabídnout.

A sladká čokoláda? Ta zůstává. Naštěstí:-)

Proto jsou na obálce tohoto čísla čokoládové bonbony. Ať nám slouží jako připomínka, že nejsladší pokušení nebývá to, které leží ve výloze mezi pralinkami. Ať je připomínkou omylu, kterému podléháme znovu a znovu, když se domníváme, že zápas o dobro se odehrává především kolem nás. Ten sladký pocit, že máme pravdu. Přitom jeho skutečné bojiště bývá mnohem blíž. V nás samotných.

Klára Matoušová

Ze života církve

Pozvání na 5. Žďárského Bydžov

V pondělí 28. září na svátek knížete Václava se bude v Novém Bydžově konat už páté trochu recesistické poeticko – písničkové setkání inspirované naším zesnulým kolegou – duchovním, básníkem a písničkářem Václavem Žďárským. Sejdeme se do 10.30 hodin v Husově sboru v Tyršově ulici a odtud vyrazíme na hřbitov ke vzpomínce u Václavova hrobu v 11 hodin. Pak přejdeme přes město do Balounkovy vily – klubu MEKKA v Husově ulici, kde sídlí Městská knihovna, která je laskavou spolupořadatelkou našeho setkání.

Zde se v poledne nejprve trochu fyzicky posilníme a poté začne první blok vystoupení básníků, písničkářů a Václavových přátel. Můžete se těšit na básnířky J. Wienerovou z Broumova a P. Vlkovou z Kladna, na vysokomýtského básníka M. Vránu, který nám představí verše ze své nové sbírky, a také na místní novobydžovské autory P. Novotného, V. Peka a hudební uskupení MiMaRo kolem Marušky a Michala Kocmanových i na další již tradiční vystupující.

Mžení

Mží. Kněz v komži
slouží mši.
V kostele omšelém
hlas šelem neuslyšíš.
Venku mží do louží.
V kaluži nebe
dnes neuvidíš.
V kostele omšelém
láska mží do duší.

Václav Žďárský

Hlavním hostem letošního setkání bude frontman Oborohu Slávek Klecandr, jehož recitál by měl začít v 15 hodin a v jehož podání zazní určitě nejen jím zhudebněné žalmy z ekumenického překladu Bible, ale i jeho další autorské písně.

Srdečně zveme všechny příznivce duchovně laděné poezie i muziky a budeme rádi, když se nám dopředu ozvete na e-mail: *stepan.klasek@ccsh.cz* nebo na tel. 724 704 977.

Na setkání s vámi se těší **Štěpán Klásek**
a další spolupracovníci

Vyhledávací řízení olomoucké diecéze na funkci tajemníka

Olomoucká diecéze Církve československé husitské vypisuje vyhledávací řízení na funkci diecézního tajemníka, diecézní tajemnice v úvazku 1,0.

Požadavky:
- dokončené min. SŠ vzdělání s maturitou
- kladný vztah k administrativě
- pečlivost, komunikativnost
- členství v CČSH výhodou
- trestní bezúhonnost doložená výpisem z rejstříku trestů
- dobrá uživatelská znalost práce na počítači
- řidičský průkaz skupiny B výhodou (není podmínkou)

Výše mzdy se řídí církevními předpisy. Předpokládaný termín nástupu je 1. 11. 2026. Více informací na tel.: 731 210 814, e-mailu: tomas.chytil@ccsh.cz. Nabídky se životopisem a motivačním dopisem zasílejte do 30. 9. 2026 prostřednictvím e-mailové adresy dieceze.olomouc@ccsh.cz nebo poštou na: Olomoucká diecéze Církve československé husitské, Žilinská 113/5, 779 00 Olomouc.

redakce

Dobré zprávy z Frýdlantu

Máme velkou radost, že náš projekt na opravu kostela Krista Spasitele byl vybrán ve 4. výzvě Integrovaného regionálního operačního programu.
Děkujeme místním akčním skupinám z Frýdlantska a také městu Frýdlant za podporu, kterou naší náboženské obci poskytují.
Kostel se dlouhodobě potýká s problémem napadení části dřevěných prvků dřevomorkou a bez pomoci finančních prostředků z dotací bychom nebyli schopni tento problém řešit. Projekt se týká rekonstrukce krovů a střechy kostela...

Z facebookových stránek náboženské obce
vybrala redakce

Když umění pomáhá

V zahradě milevské synagogy – Husova sboru se 29. srpna uskutečnila benefiční akce spojená s uměleckou instalací VZORY skupiny LetoKRUH. Součástí programu byla dražba originálního pláště od K. Šťastné na podporu nadace pomáhající lidem s onkologickým onemocněním. Díky strhující licitaci se vydražená částka vyšplhala na 140 000 Kč, další příspěvky návštěvníků zvýšily celkový výtěžek na 149 785 Kč. Večer nabídl také ukázky prevence onkologických onemocnění. Milevská náboženská obec tak spojila umění, solidaritu a službu druhým do podoby, která dává evangelijnímu poselství zcela praktický rozměr. **red**

Zemřel emeritní biskup Filip Štojdl

Dne 27. srpna 2026 zemřel Filip Štojdl, emeritní biskup plzeňské diecéze Církve československé husitské a bývalý duchovní naší církve.
V čele plzeňské diecéze stál v letech 2012 - 2023. Jako farář působil v náboženských obcích Písek a Mirovice.
Prosíme o modlitby za jeho blízké a za věčné odpočinutí jeho duše. **redakce**

Tábor Archa 2026

Letošní tábor Archa Olomoucké diecéze CČSH v Sobotíně (2. 8. - 8. 8.) jsme prožili v duchu Ježíšových podobenství, kdy jsme si připomínali základní principy biblických slov: „Kdo má uši, slyš.“ Děti byly rozděleny do čtyř oddílů podle jmen evangelistů a jejich symbolů: Zlatí lvi Markovi, Lukášovci (symbol býka), Matoušovi andělé a Honzíkovi orlíčci. Prožili jsme společně hezké chvíle a protože letošní léto bylo opravdu horké, místo výletu jsme jeli na šumperské koupaliště, což všichni táborníci ocenili. Na táboře nechyběly různé hry, křesťanské písně, sportovní, výtvarné a hudební workshopy, karneval, táborák a noční hledačka.
Děkuji všem vedoucím a dobrovolníkům, kteří pomohli a podpořili tuto službu dětem. Děkuji všem, kdo nás podpořili modlitbami i financemi.
Děkuji našemu Bohu Otci, že nás posiloval a chránil. **Alena Milová**,
hlavní vedoucí tábora

Týdeník Církve československé husitské. Vydává: Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6.
Vedoucí redaktorka: ThDr. Klára Matoušová, redaktoři: PhDr. Mirko Radušević, Mgr. Ondřej Syrový, grafik: Milan Udržal.
Šéfredaktorka Cesty: Mgr. Jana Krajčiříková. Tel. redakce: 220 398 107; e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz,
tisk: Grafotechna plus. Distribuce a reklamace: ADLEX, spol. s r. o., Xaveriova 1888/45, 150 00 Praha 5. Předplatné: Mgr. Dagmar Píšová, tel.: 220 398 117, email: prodejna.blahoslav@ccsh.cz. *Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků.* MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

NAD PÍSMEM

Odpuštění jako vysvobození

Mt 18,21-35

„Odpusť nám naše viny – jako(ž) i my odpouštíme našim viníkům.“ Otázka odpouštění je klíčová pro křesťanskou víru. V evangeliu Kristově je to naprosto zřetelný zásadní bod – nelze se mu vyhnout. Je to o odpuštění lidském a o odpuštění Božím. V římskokatolické logice odpouštíme, aby také nám bylo Bohem odpuštěno, v té protestantské odpouštíme, protože nám bylo Bohem odpuštěno.

Ten, kdo má pocit, že všechno dělá skvěle a bezchybně – toho těžko křesťanská víra oslovuje. Ten, kdo má dojem, že svůj život zpackal, že ublížil druhým i sobě, snáz hledá protějšek v Bohu, který je strážcem spravedlnosti i dárcem smysluplnosti. Bolest potřebuje být vyslyšena – i bolest vlastního vědomí viny.

Odpustit někomu není lehké a často to nějak podmiňujeme, abychom odpouštět nemuseli. Velmi klasicky, když klademe podmínku: Kdyby se nám alespoň omluvil nebo kdyby se omluvil, ale fakt upřímně, kdyby se nejen omluvil, ale také přijal zodpovědnost, i tu finanční a praktickou za to, co způsobil… Někdo je hrdý na to, že neodpouští, někoho zas mrzí, že nedokáže odpustit. Jsou křesťané, kteří léta nechodí k večeři Páně, v liturgii jsou texty, které to podporují. A přitom je to hostina, která má být nejen pro svaté, ale i pro hříšníky, hostina milosrdenství.

Jako křesťané povzbuzujeme k odpuštění – ale nemáme právo někoho moralizovat, že nedokázal plně odpustit, lidé zažívají opravdu hrozné věci. Doznání viny bývají často velmi vágní, obecné. Lidem se nechce jít do detailu, jsou schopni vyjádřit lítost nad svými skutky či slovy, ale pravděpodobně kdybychom šli do konkrétních situací, začali by se hájit – měli vlastně dobrý důvod – vlastně za to mohou ostatní.

I doznání viny není jen tak, i to je umění a věda. Mnozí křesťané pravidelně poslouchají texty o odpuštění a modlí se „Odpusť nám naše viny, jako(ž) i my odpouštíme našim viníkům“, a pak vyjdou z kostela a najedou na nenávistnou notu proti komunistům, proti lidem, kteří volí toho či onoho… a předhazují jim činy, které udělal někdo jiný. Stejně jako když se předhazovalo Židům, že „zavraždili našeho Pána Ježíše Krista“, nebo římským katolíkům, že upálili Mistra Jana Husa, nebo křesťanům, jak násilně obraceli na víru „pohanské“ národy. Lidem, kteří nechtějí odpustit, Ježíš říká dost jasně: nechápete, že jste také hříšníci? Nechápete, že si také nezasloužíte Boží království, že do něj můžete vstoupit jen Boží milostí?

Naše společnost by byla mnohem zdravější, kdyby lidé na sobě pracovali – uvědomovali si, že jejich „dokonalost“ není jen jejich zásluha, ale štěstí v tom, jakou měli výchovu, kdo je ovlivnil v jejich životě, jaké mají geny… a brali to jako dar i úkol a ne jako klacek na ty „špatné“.

V Božích očích jsme milované chybující lidské bytosti – chybující, a přeci milované.

Boží jednání a postoje měly být vždy nejen naším útěkem z reality, ale vzorem, příkladem, jak to my máme dělat také.

Smysl odpuštění není jen v ulevení těm provinilým, smysl odpuštění není jen ve splnění nějaké povinnosti vůči Bohu, odpuštění je vysvobození naší závislosti na těch, kdo se proti nám provinili… věčná zloba a touha, že se nám konečně pořádně omluví a s úroky splatí svůj dluh, je stejně jako vina těžkou zátěží, koulí na noze.

Jsou dluhy, které nebudou splaceny, Američané nevrátí odcizenou zemi Indiánům… Můžeme se celý život užírat, celý život si zkazit – anebo jít dál a říci si: „Vem to láska Páně“.

Je to pastýřské doporučení pro nás rozzlobené, zklamané – někdy až zapšklé či naopak fanaticky nenávistné. Není to rozkaz, je to lék.

Tomáš Novák

Sedmnáctá neděle po svatém Duchu

Zaradoval jsem se, když mi řekli: Půjdeme do Hospodinova domu! Kéž je na tvých valech pokoj, kéž se tvé paláce těší klidu! (Žalm 122,1.7)

První čtení z Písma: Genesis 50,15-21

Tužby pro dobu po Duchu svatém (V):
Aby upevňoval naši vůli a přivedl nás k vítězství nad našimi lidskými slabostmi, modleme se k Hospodinu.
Aby nám dal sílu vzdát se všeho, co brání Krista následovat a jeho zákon zachovávat, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:
Panovníku Hospodine, tvůj Duch všechno řídí, dej, ať vládne i našim srdcím! Osviť nás, Bože, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: Římanům 14,1-12

Evangelium: Matouš 18,21-35

Verše k obětování: Exodus 24,4.5

Verš k požehnání: Žalm 36,8

Modlitba k požehnání:
Panovníku Hospodine, děkujeme ti za dar věčného života, jehož příslib jsme přijali v tajemství chleba a kalicha. Dej, ať jsme i nadále hodni mít na těchto svatých darech účast! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 8, 60, 63, 82, 83, 147, 148, 173, 183, 306

Bože,
odpusť, že tak málo odpouštíme.
Asi nás vše tak bolí, asi nedokážeme být nad věcí.
Někdy nám pomůže vlastní průšvih k pochopení druhých.
Někdy jsme tak zaslepení, že ani to nepomůže.
Milostivý Pane, osvobozuj nás.
Amen.

Etika je mým celoživotním tématem

Rozhovor s Olgou Nytrovou

Olga Nytrová se podílí na duchovenské službě v náboženské obci v Praze 8 Karlíně, dále působí v Kulturní radě naší církve. VŠ pedagožka, publicistka, dramaturgyně a editorka, např. několika kalendářů Blahoslav. Je místopředsedkyní Obce spisovatelů, předsedkyní Pražského klubu spisovatelů při OS, vede Literárně dramatický klub Dialog na cestě. Vyšlo jí již 33 knih různých žánrů, dvě odborněji zaměřené práce na pomezí poezie a teologie – Ohlasy SZ v české literatuře 19. a 20. století a Biblický třpyt v české poezii XX. století, Ohlasy NZ (spoluautor Milan Balabán) a dvě VŠ učebnice z oblasti etiky – Etika a logika v komunikaci (spoluaut. části logika Marcela Pikálková), Dialog mezi hodnotami aneb Hodnoty vyřčené a hodnoty žité (spoluaut. M. Pikálková).

Proč je etika důležitá?

Etika, ležící především na průsečíku filosofie, teologie, psychologie a antropologie, je důležitá pro zdraví společnosti. Hledáme odpovědnost, vztah. Musíme si uvědomit taková varování v podobě deformací lidských vztahů, jako byl holocaust. To je velmi podstatné a je třeba tyto scestné a zlovolné lidské činy hodnotit radikálně. Jak jednat správně?

Slovo „správný“ především vyjadřuje nějaký vztah. Počítáme-li správně, nebo táhneme v šachu nějakou figurkou správně, postupujeme podle určitých pravidel. Na vztah s druhými se intenzivně zaměřuje kupříkladu filosof Martin Buber. Pro etiku je velmi cenné uvědomit si ono buberovské vztahování Já a Ty. Naše Já se totiž má vztahovat k Ty druhého. Bližního máme brát vážně a s opravdovostí, tedy odpovědně. Nezpředmětňovat ho. Klíčové je pro nás Boží Ty. A ono udává tón našemu životu, našim činům a našemu směřování. Immanuel Kant, bez kterého si moderní etiku nedovedeme představit, vychází z toho, že člověk, jakožto rozumová bytost, je vystaven nevyhnutelnému nároku být odpovědný za různé obsahové cíle, které sleduje. Člověk tak podléhá požadavku uvést v soulad cíle své s cíli druhých. Pro filosofii a etiku je neopominutelným myslitelem také Emmanuel Lévinas, který nás upozorňuje, že

nemáme myslet na sebe, ale především na druhého, vidět jeho Tvář. V ní spatřujeme Tvář Boží. Zamyslíme-li se nad úvahami obou posledně jmenovaných myslitelů, zjistíme, že bližní a hodnota vztahu k němu jsou mnohem důležitější, než jsme si doposud mysleli. Hlavním impulsem nám tedy má být člověk vedle nás. Etika začíná tam, kde člověk potřebuje pomoc. Filosofie se většinou zaměřuje k tomu, aby se člověk zabýval sebou samým, ale lidská

„Vezměte národu jeho mravnost a berete mu jeho nesmrtelnost.“
Karel Čapek (15. 12. 1938)

bytost se má zabývat také druhým. Jedinec získává svou vlastní identitu plně teprve až ve vztahu ke druhému.

Co vás v životním směřování ovlivnilo?

Myslím si, že důležitá je samozřejmě již naše výchova v dětství, to, jak jsme ho prožívali. Dovolte mi malou osobní vzpomínku, která moje hodnotové postoje dokresluje. Na svět jsem se přihlásila předčasně. A rodiče byli velmi mladí, devatenáctiletí, neplánovali dítě, nebo dokonce manželství. Také prarodiče byli vývojem událostí poněkud překvapeni. Otec byl v té době totiž vojákem z povolání a musel putovat po různých posádkách na Moravě. A tak babičce a dědečkovi shodou okolností na několik let připadla hlavní role v mé výchově. Těšilo je starat se o mne, vyprávět mi denně pohádky a číst mi z prvorepublikových časopisů pro děti. Pobavilo je, když viděli, jak se již v předškolním věku hrnu na stupínek v kulturním domě a recituji básničky. Dědovi jsem chtěla pomáhat v jeho drogerii, i když jsem téměř neviděla přes pult, a povídala jsem si s chutí se zákazníky. Ve své červené aerovce se mnou prarodič navštívil mnoho hradů a zámků, chodili jsme též pravidelně na koncerty, do galerií a muzeí. Babička i děda byli komunikativní, vtipní, velcí vypravěči a čtenáři. Měli pevné morální zásady, úctu ke slovu, zajímali se o kulturu a rádi dávali dohromady lidi. Čas mého dětství byl tedy plný laskavé prarodičovské péče, jakou bych přála každému z nás, a významně obohatil průběh mého života, moje postoje a vyjadřovací schopnosti.

Poznal jsem vás jako etičku, která mne učila na Univerzitě J. A. Komenského. Během svého působení na této vysoké škole jste vedla řadu bakalářských a diplomových prací na etické téma. Můžete nám o tom něco říci?

Kromě studentů oboru sociální a masová komunikace, zajímajících se především o umělecká témata z oblasti filosofie, literatury i filmu, jsem zaznamenala velký zájem studujících speciální pedagogiky o závažná etická témata. Jmenujme kupříkladu téma „Smrt jako velký životní úkol“. Obvykle si je zvolil studující, kterému umíral někdo z rodičů, sourozenců nebo v jednom případě malý synovec. Vzala jsem přitom několik svých diplomantů do hospicu Štrasburk, kde pobývala těžce nemocná sestra Hana z naší církve a se studenty velmi ráda kvalifikovaně a lidsky promluvila.

Co je podle vás zásadní směrovkou v oblasti mezilidských vztahů a hledání hodnot?

Touto zásadní směrovkou je samozřejmě Desatero. V dnešní „postmoderní době“ se řada lidí, především těch mladších, staví k Desateru velmi skepticky a spojují ho pouze s křesťanskou vírou, aniž by si uvědomovali jeho přesah. Následující dvě ukázky ze seminárních prací studentů UJAK mohou upřesnit představu, jak mladší generace chápe výklad Desatera a co je schopna za jeho tezemi vidět. V prvním případě svůj postoj vyjadřuje studentka denního studia. Ve své seminární

práci z etiky na katedře SMK, která analyzuje Desatero, autorka uvádí: *„Díky své seminární práci jsem se poprvé zamyslela nad tím, zda lidé v dnešní době dodržují Desatero přikázání. Je to velmi individuální, ale přesto i ateisti dodržují většinu těchto zásad. Každopádně vím, že jsem ráda za to, že nějaký takovýto etický kodex zde je. Já osobně se asi nikdy neztotožním s prvními dvěma přikázáními, ale je to dané pouze tím, že jsem naprostý ateista. Nikdy jsem ani k víře nebyla vedena. Není to tím, že by mi to zakazovali, ale neměla jsem tu potřebu. Naprosto věřím v sebe, ve svou rodinu, ve schopnosti, a když je mi špatně, nebo něco nevychází podle mých plánů a představ, modlitbou to určitě neřeším. Přesto naprosto respektuji lidi, kteří věřící jsou, stejně jako věřím, že oni respektují nás, ateisty.“*

Jak známo, žádoucí je, aby si student zpracovával téma, které v něm vyvolává otazníky a kde má pocit, že potřebuje věci analyzovat a chápat souvislosti. Obvykle se ukazuje, že člověk má ve své osobní historii nějaké břemeno, které si potřebuje reflektovat. Tato skutečnost platí i pro druhou citovanou studentku, zralejší osobnost z kombinovaného studia. Z citovaných pasáží můžeme vidět, že si rozborem významu jednotlivých přikázání sama pro sebe ujasnila mnoho souvislostí. To ostatně konstatuje i v závěru své seminární práce: *„Rozhodla jsem se, že sepíšu své zamyšlení nad Desaterem přikázání. Jsem ateista, moji rodiče také, ale možná právě proto je zajímavé zamyslet se nad každým jednotlivým přikázáním a uvědomit si, kolik z nich jsem převzala podvědomě za svůj etický a morální kodex, aniž bych je spojovala přímo s křesťanstvím. Rozhodně nepatřím ke znalcům Písma a mohu vyjádřit pouze svůj laický ateistický výklad Desatera, tak, jak ho chápu já.*

„Cti otce svého a matku svou, abys byl dlouho živ na zemi, kterou ti dává Hospodin, tvůj Bůh.“ Toto přikázání může být považováno za jedno z nejjednodušších, ale zamysleme se nad ním. V případě, že máme k rodičům dobrý vztah, ctít je není ničím obtížným. Je ovšem velmi časté, že vztah rodičů k dítěti bývá komplikovaný, konfliktní, ale i nenormální. Jak může např. zneužívané nebo týrané dítě cítit úctu k rodičům? Já toto přikázání chápu v přeneseném slova smyslu. Např. můj otec je alkoholik a nemám na část dětství kvůli němu dobré vzpomínky. Ale ač je takový, a ač ho zrovna nemiluji, několikrát ročně ho navštěvuji, volám mu, a když se dostane do nesnází, ať při styku s úřady, nebo do finančních, tak mu pomohu. Nedělám to proto, že bych cítila povinnosti, jen proto, že je to můj otec a díky němu jsem na světě. To rozhodně ne. Ale je to spíše proto, že sám lituje své špatné volby: alkoholismu. A je mi ho líto. Zůstal sám a určitě si to uvědomuje. To musí být pro něj muka. Asi jsem s ním nepřerušila vztahy i kvůli babičce, kterou jsem velmi milovala. Měla bych výčitky i kvůli ní, jako její popření, jelikož to byl její jediný syn a v mých očích jí přinesl pouze zklamání.“

Další z mých studentek vyučovala na střední uměleckoprůmyslové škole a inspirovala jsem ji výkladem dané problematiky. Sama sobě i svým studentům chtěla Desatero přiblížit, a tak připravila anketu pro studenty všech ročníků. Dostali za úkol vyjádřit se k otázkám, týkajícím se tohoto zásadního ukazatele hodnot, které jsou základem naší evropské civilizace. Překvapila ji velká účast a upřímný zájem studujících. Změnila se i atmosféra ve škole, studenti tuto pedagožku zdravili na chodbách s úsměvem, s neskrývaným zájmem, a byli k ní velmi milí. Co se stalo? Tato žena středního věku jim totiž dala kompas, ukázala jim směr, jak přemýšlet o hodnotách, o souvislostech a smyslu naší křesťanské civilizace.

V knize „O čem sní muži aneb Jak to vidí otcové“ jste se jako autoři věnovali dalšímu závažnému etickému problému.

K práci na této knize mne a manžela Václava Strachotu v minulosti přizval psycholog Eduard Bakalář, odborník, věnující se mimo jiné problematice partnerských vztahů a situacím po jejich konci. Zaměřili jsme se na problematiku otců, okrádaných o lásku synů a dcer. Sami jsme se s obdobnými případy setkali v bližší i širší rodině a u přátel. Zažili jsme na vlastní kůži, jaké škody napáchá emoční a osobnostní nezralost, když takoví lidé chtějí zvítězit nad svým pocitem méněcennosti tím, že se chovají manipulativně, agresivně, škodolibě provokují a kazí základní ovzduší v rodině. Kdybychom my oba některé situace neznali z vlastních zážitků a zkušeností, nedokázali bychom asi reálné otcovské příběhy přesvědčivě literárně zpracovat – a také bychom si možná netroufli. E. Bakalář se pohyboval v odborné oblasti, my zase v té literární. Takže jsme se mohli vhodně doplnit a byl to inspirativní a rozhodně tvůrčí dialog.

Za rozhovor děkuje Ondřej Syrový

Můžete si přečíst

Důstojnost v rozdílnosti: Když je jinakost Božím darem

Jonathan Sacks (1948–2020) byl britský rabín, filozof a významný židovský myslitel, který v letech 1991–2013 působil jako vrchní rabín Spojeného království. Za svou práci získal mimo jiné Templetonovu cenu. Jeho knihy se často pohybují na pomezí náboženství, etiky a otázek současné společnosti. Kniha **Důstojnost v rozdílnosti** s podtitulem **Jak se vyhnout střetu civilizací** vyšla česky v roce 2017 v nakladatelství Triton. Původní anglické vydání však pochází už z počátku tisíciletí.

Sacksova hlavní myšlenka je překvapivě jednoduchá: rozdílnost není problém, který bychom měli odstranit, ale skutečnost, kterou se máme naučit přijímat a dokonce si jí vážit. Na příbězích a obrazech Hebrejské bible ukazuje, že lidstvo nepotřebuje jednotu založenou na stejnosti. Potřebuje spíše hledat způsob, jak být rozdílní, a přesto spolu žít. Zajímavé je Sacksovo čtení příběhu o babylonské věži. Rozdělení lidstva do různých jazyků a kultur netřeba chápat pouze jako trest. Různost může být také Božím darem a ochranou před nebezpečím, že jeden člověk, národ nebo ideologie bude chtít ovládnout ostatní. Pro křesťanského čtenáře je kniha inspirativní především v otázce, jak se dívat na člověka jiné víry. Sacks nevolá po rozmělnění vlastního přesvědčení. Skutečná tolerance nevyrůstá z toho, že ničemu pevně nevěříme. Naopak: člověk, který bere vážně svou vlastní víru a tradici, může lépe pochopit, že stejně hluboký vztah ke své tradici má i někdo jiný. Nejde tedy o to rozdíly rozpustit, ale naučit se v nich rozpoznávat lidskou hodnotu. Možná právě zde je Sacks nejpřesvědčivější: nevyzývá nás, abychom se vzdali toho, kým jsme, ale abychom se kvůli tomu, kým jsme, nemuseli bát těch druhých.

Ondřej Syrový

Jonathan Sacks: **Důstojnost v rozdílnosti** - Jak se vyhnout střetu civilizací. Triton 2017.

Soutěž o tři knihy

Pro naše morální rozhodování bývá často používán symbol kompasu.
Najdete pět rozdílů mezi obrázky?

Pošlete nám řešení spolu se svou adresou do poloviny října na mail
jana.krajcirikova@ccsh.cz.

V listopadové Cestě otiskneme jména výherců knížky.

Řešení kvízu z červencového čísla:
kresba na Husově čepici, bič, spodní lem červeného roucha, poleno na hranici, ucho koně.

Tentokrát nám žádné řešení do redakce nedorazilo, doufám,
že to bylo kvůli prázdninám, ne proto, že soutěž byla příliš těžká.

CESTA

Církev a morálka

Morálka jsou pravidla a normy, které lidé všeobecně uznávají a na jejichž základě posuzují, jaké chování je správné a jaké ne. Na rozdíl od zákonů nejsou nikde sepsané a dodržují se na základě všeobecného souhlasu. Během času se morálka mění – co dříve bylo považováno za naprosto nevhodné (například nošení minisuknì), je dnes úplně běžné. S tím souvisí i příslovečné stesky starší generace, že „tohle by se za našich mladých let stát nemohlo". Dříve to byla právě církev, kdo „dohlížel" na správné morální chování lidí. Dnes už ale většinu lidí nezajímá, co si církev myslí. Znamená to, že by měla úplně rezignovat na snahu být morální autoritou? Myslím si, že ne. Máme samozřejmě kompas v podobě Desatera, ale úkol církve vidím také v tom, ne aby ukazovala prstem na nemorální chování, ale aby nás spíš po vzoru Pána Ježíše učila toleranci, soucitu a vzájemnému odpuštění.

Jana Krajčiříková

Nakreslila: Lucie Krajčiříková

Modlitba učitele

Můj Pane, pomoz mi být přívětivá a mírná.
Kéž udržím rovnováhu mezi soucitem a kázní.
Kéž umím upřímně pochválit, poradit i napomínat.
Kéž jsem svědomitá v přípravě,
abych udržela své hodiny vždycky poutavé a zajímavé.
Kéž rozpoznám, co motivuje každého žáka, poznám jejich limity
a neovládám je proti jejich vůli.
Pomoz mi nehodnotit příliš tvrdě ani příliš mírně,
být spravedlivou ke všem a být i dobrým příkladem v chování.
Ale ze všeho nejvíc mi, Pane, pomoz ukázat tvoji lásku všem svým žákům. Amen.

Marie Heřmanová

Ve stínu svých bratrů

21. Hospodinovo slitování a budování svatyně

Mojžíš se na všechny Izraelce zlobil tak jako nikdy, zároveň však ale za ně nepřestával prosit Hospodina, jehož hněv byl ještě větší.
„Jděte dál, ale já už s vámi putovat nebudu, protože bych je musel všechny pozabíjet!“ řekl mu Bůh.
„Hospodine, slituj se, prosím, nad námi! Vím, že učinili veliký hřích, ale můžeš jim to, prosím, odpustit? Jestli nebudeš putovat s námi, tak prosím, radši zabij mne – bez tvé pomoci to nedokážu!“ Tak prosil Mojžíš Hospodina.
Ten se nakonec opravdu slitoval. Znovu zopakoval Mojžíšovi svá přikázání, která byla zapsána na nových deskách, když ty původní Mojžíš ze zlosti rozbil.
I když i tentokrát trvalo Mojžíšovo rozmlouvání s Hospodinem dlouhé desítky dnů, nyní všichni čekali trpělivě, bez reptání, ještě ochromeni jeho předchozím výbuchem.
Když se konečně vrátil, ve tváři vypadal starší o desítky let. Spolu se Siporou jsme se snažily o něj pečovat co nejlépe, aby si odpočinul, načerpal nové síly, ale odehnal nás a nařídil svolat všechen lid.
„Hospodin se rozhodl vám ještě jednou odpustit!“ řekl jim. „Zde jsou ale jeho další nařízení: hned teď bude provedena sbírka všeho cenného, co s sebou máte – zlata, stříbra, mědi, drahých kamenů a látek, kožešin, dřeva, oleje. To vše odevzdáte a bude použito na stavbu Hospodinovy svatyně. Také se přihlásí všichni, kdo ovládají nějaké řemeslo – umí pracovat se zlatem, se dřevem, šít nebo vyšívat. Ti všichni budou potřební. Práci na svatyni a její výzdobě budou řídit Besaleel a Oholibab. Než začneme, provedeme oběť.“
Všichni se pořád cítili velmi provinile, a proto ochotně a s nadšením dobrovolně přinášeli vše, co mělo nějakou cenu a mohlo se hodit. Také rádi přiložili ruku k dílu – vždyť nejen, že se jim ulevilo, že jim dal Hospodin ještě jednu šanci a že mu mohou vybudovat důstojný příbytek mezi sebou, ale i čistě lidsky měli radost z toho, že po dlouhém úmorném putování mohou zase uplatnit svou šikovnost a přiložit ruku k dílu. Takže svatyně rostla nebývalou rychlostí.
Musela být vyrobena tak, aby se dala snadno přenášet. Proto ji tvořil velký stan – stan setkávání – ušitý z krásných látek s umně vetkanými cheruby. Ve stanu pak vznikl

maráde, jedna možnost by tu byla, ale je to hrozně nebezpečný…“ A poradil mu, aby navštívil autobusového kouzelníka.
Autobus se nerozmýšlel ani minutu a hned se rozjel do jedné staré garáže na předměstí, kde kouzelník bydlel. Byl to starý vysloužilý autobus, pokrytý prachem a pavučinami. Šel z něj trochu strach, ale Sorík si přesto dodal odvahy a svěřil se mu se svým trápením.
„Jestli ji opravdu miluješ, je tu jedna cesta,“ řekl mu kouzelník. „Pokud ji ale podstoupíš, navždy ztratíš svou svobodu a už nikdy si nebudeš moct jezdit, kam se ti zachce. Chceš to podstoupit?“
„Ano, ano!“ souhlasil bez váhání Sorík.
A tak kouzelník provedl kouzlo a ze Soríka se stal trolejbus. Začal jezdit po nové lince na letiště a nepřestával toužit po své vysněné tramvaji. Snad se někdy jejich linky protnou…
A jeho trpělivost byla odměněna. Jednoho krásného dne opravdu jeli vedle sebe.
„A vida, to jsi ty?“ usmála se tramvaj. „Máš moc hezkou trolej!“

JK

Nakreslila: Lucie Krajčiříková

Zamilovaný autobus

Byl jednou jeden mladý autobus. Když poprvé vyjel z garáže na svou pravidelnou linku městem, nadšeně svištěl od zastávky k zastávce, řezal zatáčky, vesele blikáním zdravil protijedoucí autobusy – prostě užíval si jízdu. A tak to bylo i další dny. Autobus miloval svou práci, své město i lidi v něm. Měl pocit, že být autobusem je to nejlepší, co ho mohlo v životě potkat. Každé ráno vyrážel na svou trasu radostně a svou radost rozdával i všem, které potkal.

Až jednoho dne narazil na jednu tramvaj. (Tedy ne doslova, autobus měl dobrého řidiče, který nikdy žádnou dopravní nehodu nezpůsobil.) Potkali se ale na jedné rušné křižovatce. Autobus zastavil na červenou a před nosem mu důstojně projela nádherná, vznešená, elegantní tramvaj. Měla zelenou, ale pro jistotu, aby jí nějaký nepozorný chodec nevběhl do cesty, ještě ostře zacinkala. Pak se plavně rozjela a za pár okamžiků byla pryč.

Pro autobus to bylo jako zjevení. Zůstal stát jako opařený a když i jim blikla zelená, panu řidiči tentokrát dalo velkou práci odlepit ho z místa. Nic tak nádherného autobus do dnešního dne nespatřil. Zamiloval se na první pohled až po zpětná zrcátka. Od toho dne nemyslel na nic jiného než na tu krásnou tramvaj a na to, jak to zařídit, aby ji mohl znovu vidět a snad i oslovit.

Snažil se každý den projíždět tu samou křižovatku přesně ve stejnou hodinu jako tehdy. Po týdnu se na něj konečně usmálo štěstí a tramvaj tam byla.

„Ahoj!“ zavolal na ni a pro jistotu ještě zablikal předními světly. „Jsi moc krásná!“ vyhrkl ještě. To už ale tramvaj odjížděla pryč. Všimla si ho vůbec? Autobus nevěděl, ale doufal dál.

Po pár dnech ji potkal znovu. Chopil se rychle příležitosti, protože každá vteřina byla drahá: „Ahoj! Já jsem Sorík, jak říkají tobě? Moc se mi líbíš! Nechceš se kamarádit?“ zavolal na tramvaj.

Tramvaj opět důstojně projela po kolejích napříč křižovatkou, tentokrát však na jeho volání odpověděla: „Promiň, ale my spolu nikdy jezdit nebudeme. Tvůj výfuk moc smrdí, kdežto já jsem elektrická,“ pronesla a hrdě odplula pryč. Autobus stál jako opařený a pan řidič se podivil, proč zrovna na této křižovatce se jeho jinak bezchybný vůz opakovaně odmítá rozjet.

Od toho dne byl autobus jako vyměněný. Místo radostného blikání se trápil a smutně přemítal, co se svým životem, který najednou jako by ztratil smysl. Když se jednou v noci v garáži konečně svěřil staršímu kolegovi, ten mu na to řekl: „No, ka-

příbytek z desek z akáciového dřeva, v němž byla umístěna schrána, celá pokrytá zlatem, a v ní byly uloženy desky s Desaterem. Schránu pak hlídali dva překrásní zlatí cherubové. Byla ušita nádherná opona, vyroben obětní stůl, svícen a mnoho dalšího. Vše bylo zhotoveno velmi pečlivě. Zároveň byl každičký kousek svatyně i jejího vybavení bohatě ozdoben. Všechno to bylo jedno veliké umělecké dílo. Lidé tak ze sebe vydali to nejlepší – nejen tím, že pro svatyni věnovali svůj majetek, ale i svým uměním.

Pomáhala jsem také šít a vyšívat a radovala jsem se s ostatními, že společná práce nás spojuje, naplňuje užitečně naše dny a přináší nám naději do budoucna. Snad budou Mojžíš a Hospodin spokojeni! Nevím, jak Bůh, ale Mojžíš byl, přestože dílo krásně pokračovalo, stále zachmuřený. Většinu času trávil v ústraní, vyhýbal se lidem, i svým nejbližším. Sipora už byla skutečně zoufalá. Mojžíš už úplně ztratil zájem nejen o ni, ale i o jejich děti. Většinou času jsme trávily společně, šitím a vyšíváním, a přitom jsem vnímala, jak se stále víc trápí. Nestěžovala si, ale já jsem se rozhodla, že se musím pokusit něco s tím udělat.

Jana Krajčiříková

KŘESŤANSKÝ ČASOPIS PRO DĚTI

Poselství Ježíšových podobenství

Ježíš vypráví podobenství o dělnících se stejnou mzdou (Matouš 20,1-16)

Když Bůh dává podíl na věčném životě, jedná jako vinař, který časně najal dělníky k práci na své vinici a dohodl se s nimi na denní mzdě ve výši jednoho stříbrňáku. Dopoledne šel opět okolo místa, kde se najímaly pracovní síly, a uviděl tam stát ještě jiné, kteří čekali na práci. Řekl jim tedy: „Jděte i vy na mou vinici a dostanete mzdu, která vám náleží." A oni šli. Potom šel znovu na to místo v poledne a opět odpoledne a najal další dělníky.
K večeru tam uviděl postávat jiné a zeptal se jich: „Proč tu tak nečinně stojíte celý den?" „Nikdo nás nenajal k práci," odpověděli. On jim na to řekl: „Jděte také na mou vinici a dostanete spravedlivou mzdu."
Večer potom vinař nařídil svému správci: „Zavolej dělníky a zaplať jim za práci. Začni u těch, kteří přišli poslední." Ti, kteří nastoupili do práce až večer, dostali po stříbrňáku. Dělníci, kteří pracovali od rána, si mysleli, že dostanou víc. Dostali však stejnou mzdu. Vzali ji, ale protestovali: „Ti, co přišli poslední, pracovali jenom hodinu, a dostali stejně jako my, kteří jsme dřeli celý den v slunečním žáru!"
Majitel vinice se obrátil k jednomu z nich a řekl: „Příteli, nekřivdím ti! Což jsme se předem nedohodli na denní mzdě? Dostal jsi svoje, a tak buď spokojený. Když chci zaplatit všem stejně, je to přece moje věc. Nebo chceš závidět, že jsem štědrý?" A tak poslední na tom budou jako první a první jako poslední."

Přemýšlejme - je něco, co tě na tomto podobenství překvapuje, zaráží?
Kdybys byl/a dělníkem, který byl najat už ráno, jaké očekávání bys měl/a?
Myslíš, že majitel, který dával dělníkům mzdu, si mohl se svými penězi naložit, jak chtěl?
Byl majitel spravedlivý?
Byl velkorysý?

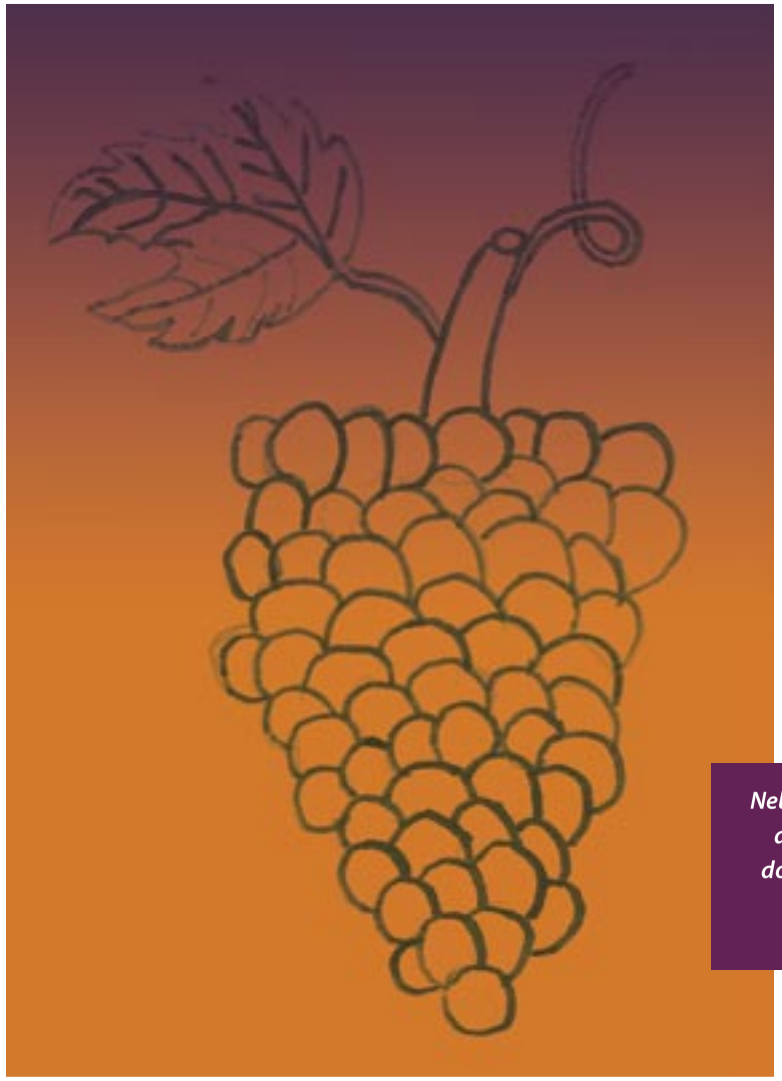

Jsem přesvědčena o tom, že majitel vinice byl spravedlivý, protože splnil všem, co slíbil. Dokonce byl i velmi velkorysý, protože chtěl dát všem dělníkům stejné peníze. A stejnou sumu dal i těm, kteří pracovali jen jednu hodinu. To by neudělal každý. A vypadá to, že dokonce chtěl, aby lidé měli práci, nechtěl je vidět nečinně postávat a nic nedělat. Tím majitelem vinice je Hospodin, náš Bůh. On je spravedlivý a velkorysý. Mnoho lidí se během života srovnává a mají pocit, že oni jsou lepší křesťané než jiní z toho a toho důvodu. Srovnávají se, co kdo kdy dobrého udělal pro církev, pro cizí lidi, pro společnost. Někdy chceme mít před Bohem zásluhy a říkáme si: však já jsem toho udělal/a za celý život daleko víc pro Pána Boha než ten a ten člověk. Srovnávat se s druhými však není naše věc! Není na nás posuzovat, kdo jak slouží, pomáhá, jak se chová a jaké pohnutky ho k tomu vedou. To ví jen Bůh sám. Pro nás pro všechny připravil Bůh nebeskou hostinu a zve nás na ni. Jeho láska a odpuštění jsou nesmírně velké.

Zuzana Kalenská

Nebeský Tatínku, jak velkou lásku máš, že miluješ všechny své děti stejnou mírou a pro všechny chceš jen to nejlepší. Kéž ti dokážu být alespoň trochu podobný/á a učím se velkorysosti ve vztahu k druhým lidem. Amen

Anketa

1) Které biblické nebo husitské hodnoty považujete za nejdůležitější pro život dnešního člověka?
2) Myslíte si, že církev dokáže být důvěryhodným morálním hlasem ve společnosti?
3) Jaké etické téma by podle Vás mělo být v Církvi československé husitské více diskutováno?

Josef Bartošek,
evangelický farář a vyučující HTF UK

1) Lk 6,31, Mt 7,12; tedy to, co vede k tzv. zlatému pravidlu.
Pak pohlížím na ostatní náboženství přejně a vidím to pozitivní, stejně jako oni na mě. Nelíbilo by se mi, kdyby mi někdo jako jedinou charakteristiku křesťanství stále nabízel: jste jediné náboženství, kde jste si podřezávali krky kvůli jediném písmenku (Otce i Syna)! Odpovím-li ve stejném stylu, snažím se tomu druhému dokázat, že je horší než já, a to obvykle končí katastrofou. Hledání společných hodnot naopak sbližuje a přináší porozumění. Křesťané by se měli vzdát bludu výlučnosti. Dnes v globalizovaném světě má tento výrok stejnou výpovědní hodnotu, jako že Země je placatá. Je třeba přijmout skutečnost, že křesťanství není jedinou možnou, natožpak nejlepší, odpovědí na otázky lidské existence. To si mohu myslet sám za sebe a pro sebe a druhému musím ponechat stejnou možnost. Křesťané toto své nafoukané přesvědčení často ani příliš neskrývají.

2) Naprosto ne!! Často moralizujeme jako „majitelé Pravdy“. Ale to v žádném případě nejsme. Pravda je vysoko nad námi, někde tam, kam naše lidské řeči ani nedolétnou. My máme možnost snažit se žít v jejím světle a svým životem to ukazovat druhým. A tak místo zjevování morálních hodnot (které já přece samozřejmě dodržuji – jak jinak, že) můžu říci: Příteli, já jsem na tom úplně stejně jako ty, tak pojďme společně usilovat o nějaké vyšší cíle.
Pojďme společně hledat, co nás všechny trápí, sdílet se o to s ostatními, hledat řešení a třeba tak prošlápnout cestu, kterou nám už třeba Někdo prošlápl…

3) Upřímnost a autenticita.
Jako občasný návštěvník husitských bohoslužeb vím, že řadu lidí trápí zkostnatělý a neživotný způsob posvátné liturgie. Svoje pochybnosti se ale bojí sdělit svému faráři, který by je svou autoritou odmítl. Moderní člověk ale chce přijmout osobní zodpovědnost za svůj život! Už nejsme děti jako před 2000 lety! Nechceme stále slyšet, že jsme hříšní; to všichni víme, to je dané podstatou naší existence. My chceme slyšet o naději, kterou nám Ježíš dává při našem upřímném úsilí o náročný naplněný život. Že nám při každém selhání říká, jako by to bylo poprvé: neboj se! Ty to dáš, ty na to máš, já ti fandím, já ti věřím. A ty to nakonec dáš!
A tak se nemusím ničeho bát, ani pekla ani člověka, protože věřím, že nakonec skončím v Ježíšově dlani. Ale ne jako pasivní produkt odříkaných liturgií, ale jako aktivní účastník, který se snaží na tom všem taky mít trošičku podíl, aby to všechno nebylo tak úplně na tom Ježíšovi (i když samozřejmě je).

David Frýdl,
farář NO Praha – Vršovice

1) Co člověk, to názor na to, co považovat za biblické a husitské hodnoty. Pro někoho to může být např. Ex 22,17 „Čarodějnici nenecháš naživu“, jinému zase Dt 23,14 nebo kterýkoliv jiný verš, vždyť jich je plná Bible od Genese po Zjevení. A s husitskými hodnotami to může být podobné. Celé řadě lidí včetně těch v církvi konvenuje: „Hrrr na ně!“ Tu otázku asi nelze pokládat obecně, ale raději v osobní rovině: „Jakou biblickou a husitskou hodnotu považuješ za nejdůležitější pro svůj život?“ Pak je pro mě odpověď jednoduchá: „Bůh láska jest a Milujte se a pravdy každému přejte!“

2) Občas to dokáže, žel Bohu zřídkakdy a zřídkakde, začasto v osobách výjimečných žen a mužů, lidí nejrůznějšího věku a postavení, kteří na svých místech a ve své době dokázali jít proti proudu světa i proti proudu oficiálního náboženského a duchovního establishmentu. Tak to chodí od doby, co svět světem stojí. To známe z vlastních církevních dějin, ne? Sádrová busta jednoho takového na nás zírá v každém druhém husitském sboru.

3) Za mě tyto: ekologická etika – obecně lidská odpovědnost za stvoření, dále témata jako lidskost ve světě umělé inteligence, sociální spravedlnost, queer a církev, rodina a církev, církev jako rodina.

Jana Krajčiříková,
tajemnice Ústřední rady CČSH

1) Pořád stejné jako v jakékoliv době – víra, naděje, láska, pravda. Stále víc lidí má obavy z budoucnosti a z víry můžeme čerpat naději, že pořád má smysl se snažit a žít dál. Nad všemi možnými, často si navzájem protiřečícími „pravdami“, které lidi rozdělují, stojí Boží Pravda, která nás vede k lásce k Bohu, bližnímu i sobě samému.

2) Myslím si, že v dnešní době se již většina společnosti příliš nestará o to, jak církve pohlížejí na to či ono. My bychom měli především pomáhat lidem najít cestu k Bohu, který je tu pro všechny, ne ji někomu případným moralizováním blokovat.

3) Podle mě nejde ani tak o to, že bychom určitá témata nediskutovali, jako spíš o to, že z našich diskusí neplynou dostatečně hmatatelné výsledky. Je to určitě dáno i velkou názorovou pestrostí a demokratickými principy, jež jsou naší církvi vlastní, takže to zřejmě ani jinak nejde.

Za odpovědi děkuje Ondřej Syrový

Církev a morálka

Spojení církve a morálky nikdy nebylo docela bez problémů. V některých obdobích pak ty problémy měly větší prostor škodit. Vzpomínám na rady, které jsem slýchala během svých bohosloveckých studií, typu: Čím je žena ošklivější, tím je zbožnější; nebo: Farář by neměl mít žádné přátele, aby měl stejný vztah se všemi lidmi; a také na to, jak podobné nápady formovaly to, co někteří naši předchůdci považovali za církevní morálku. Těžko říci, jak k nim přišli. Nevycházely z důrazů na svobodu svědomí, ani v nich nevoněl život dobra, pravdy a krásy, který začíná na zemi a má naplnění v Bohu. Spíš z nich byla cítit snaha naplnit nesvobodu Duchem Kristovým – ale to moc nejde. Takové úsilí dříve nebo později vyjde vniveč.

Dívám se zpátky a říkám si, co se změnilo a co zůstalo. Znám řadu hezkých a duchovně hlubokých farářek. Přátelství je považováno za stěžejní vztah pro všechny. Ale u té morálky pořád zůstává pocit zápachu jako v nevyvětraném domě. A přitom je přece tak důležité, abychom žili v církvi, kde se dá spolehnout nejen na Boží, ale i na lidské slovo; kde pravda je pravda, lež je lež, kde se rozlišuje mezi spravedlností a nespravedlností, a zároveň se nezavírají oči před tím, že svět ani my nejsme černobílí. Jsou dar a zkušenost rozlišování totéž, co morálka? To asi ne. Spíš hodnoty nebo ctnosti, které jakoby sedimentovaly z předchozích voleb a osvědčily se ve vztazích s druhými lidmi jako něco životodárného. Pár vnitřně svobodných, nesobeckých lidí jsem v životě potkala a bylo to krásné. Zažila jsem setkání se dvěma rumunskými pravoslavnými starci, rozhovory s řeholnicemi internovanými na Bílé Vodě pod dohledem STB, s evangelickými faráři v emigraci. Pamatuji si, jak jsme jezdili za manželi Metyšovými na husitskou faru a jak Ota říkával v kázáních: obrátit se, to znamená žít obráceně. Ten seznam setkání by nakonec byl docela dlouhý. Lidí, v nichž žila církev jako pokračování Ježíšova čerstvého, někdy až syrového života, není až tak málo. Ale nezanechávají po sobě morálku. Spíš pár stop na cestě, kudy by se dalo jít dál.

Můj kamarád Libor Ovečka, který léta učil morální teologii, říká, že morálka je nárok, který odvozujeme od našich představ o správném jednání a o jeho všeobecné přijatelnosti. Hodně záleží na tom, od čeho ty představy odvíjíme, jaké principy a zkušenosti se do nich propisují. A pak je rozdíl mezi tím, když budeme chápat morálku jako soulad s očekáváními druhých – třeba, že ženy nebudou pečovat o svůj vzhled; nebo faráři obecně nebudou žít také vlastní osobní život; a mezi tím, když pro nás bude znamenat soulad jednání s poznanou pravdou. Tam ještě ale patří: pro koho je to dobré… Pro mě? Pro mou představu církve? Nebo je v tom dobru více místa – třeba až tak, aby se tam mohli najít i moji oponenti a nepřátelé?

Moje generace zažila, jak církevní morálka provazovala se slovem poslušnost.

Obrátit se, to znamená žít obráceně.
Ota Metyš

Řada mých vrstevníků, kteří se mnou studovali bohosloví, tak překvapivě dnes není ani ve službě, ani v naší církvi. Protože ta církev přestala být jejich církví. Doba komunismu, se kterou jsme se ještě adekvátně nevyrovnali, tak nepřestala vrhat stíny do našich vztahů. A tam, kde se poslušnost zdiskreditovala nároky na konformitu vůči představitelům a orgánům církve jednajícím buď ze strachu nebo ze zájmu o vlastní prospěch, je dnes zapouzdřená, ale neuzdravená rána. Organismus církve tak zůstává náchylnější na infekci. Jestli máme najít nějaký nový vztah k poslušnosti, bude třeba začít u toho, že poslouchat znamená slyšet a být slyšen, a škrtnout rovnítko mezi poslušností a konformitou.

O to důležitější pak je vrátit se k tomu, jak kultivovat vztah mezi osobním a společným rozlišováním toho, co je a co není dobré, život podporující a oslavující Boha, který sesílá slunce a déšť na všechny lidi bez rozdílu. Ale jak?

Mám ráda starověké metody výkladu obtížných biblických pasáží, které rozlišují mezi tím, co je vidět na povrchu; duchovním a morálním výkladem, který splývá v jedno, protože se obojí týká našeho praktického, každodenního života s Bohem ve světě, ve kterém žijeme; a typy výkladu, které počítají s magnetismem shůry – kdy je naše mysl přitažena k tajemství konce časů, a odtud smí nahlížet řečené jako projev věčné Boží moudrosti a lásky. Ta distance mezi Božím a lidským věděním tady ale nemizí. Není to tak, že by kontemplací lidé získali třeba neomylnost. Získávají ale tak blízký vztah s Bohem, že je jim bližší než to, co bylo jejich vlastní, oddělené já. Z tohoto vztahu se pak mohou učit nově, byť pokorně a omylně, rozlišovat, o jaké dobro Bohu jde. Není to šermování s Boží vůlí místo mravních očekávání. Jak říkával Ota Metyš, je to způsob, jak vnímat a žít obráceně: k Bohu čelem, k vlastním představám a zájmům zády.

Žít čelem k Bohu zároveň znamená žít čelem k životu dobra, pravdy a krásy a ke všem vztahům, které život utvářejí nebo deformují, nebo dělají od každého trochu. Církev (když se to povede) tady může být jako společenství poutníků, které žije modlitbou: Pane Ježíši Kriste, Synu Boží, smiluj se nad námi hříšnými. Modlitba vytváří bezpečí pro poznání naší vlastní nedostatečnosti vzhledem k takovému životu a umožňuje slyšet to, co Kristus říká jako odpověď. Církev (když se to povede) tady může být jako cesta té proměny, jakou slaví v liturgii, kdy Duch z našich nedokonalých darů činí pokrm a nápoj pro všechny, pokrm a nápoj chutnající po věčnosti. Duchovní a morální život církve roste odtud, a ne z dobově a kulturně podmíněných představ o tom, vůči čemu by lidé měli být konformní. Těch představ se nikdy docela nezbavíme. Ale neměli bychom je stavět na podstavce a neměli bychom zaměňovat podstavce za kořeny.

Ivana Noble

Hvězdné nebe nade mnou, mravní zákon ve mně?

Známá věta Immanuela Kanta, která se označuje jako tzv. kategorický imperativ, v němž morálka vychází z jednání a vůle každého z nás, ukazuje na současné pojetí morálky v naší sekularizované společnosti. I současní sociologové hovoří o rozrušení vlivu tzv. tradiční morálky, která měla schopnost regulovat chování a jednání jednotlivce i celé společnosti. Naše společnost již není celistvá, žijeme každý, jak se říká, ve své sociální bublině. A v každé takové bublině platí svébytná pravidla.

Církev je dle mého názoru jedinou institucí, která dokáže propojit lidi napříč – věkem, pohlavími, politickým přesvědčením, zájmy, postoji, schopnostmi i nedokonalostmi, lidi s majetkem i bez něj, lidi s přístřeším i bez přístřeší, optimisty i pesimisty, choleriky i flegmatiky... Proto také církev byla vždy tradičním hlasatelem morálky. Současně se ale v sekularizované společnosti dostala do nové role, která se změnila vlivem sníženého počtu členů. A současně čelí konkurenčnímu myšlení, které ji staví do „soutěže" s dalšími institucemi a společenstvími.

Pojmové určení naší církve: „Církev československou husitskou tvoří křesťané, kteří usilují naplnit současné snažení mravní a poznání vědecké Duchem Kristovým, jak se nám zachoval v Písmu a v podání starokřesťanském a jak je dosvědčen hnutím husitským, českobratrským a dalším úsilím reformačním" ukazuje, že nad morálkou a vědou vnímáme ještě vyšší princip a tím je Duch Kristův. Duch Kristův ustavuje naši morálku a dává vědě etické hranice. A z hlediska církevního společenství působí skrze Písmo a formuje tak i církevní tradici.

Nejednou v dějinách však došlo k tomu, že se církevní tradice dostala do rozporu se svědomím a lidskostí. Ostatně máme toho příklad v evangeliu v perikopě o Tradici otců (Mk 7,1-23; Mt 15,1-20). Dle židovské tradice skládali Izraelci oběť v chrámu a současně se vyvazovali z péče o své rodiče, čímž se dostávali do přímého rozporu s přikázáním „Cti otce svého a matku svou…", jak je usvědčil Ježíš. A pokračuje výčtem toho, čím se člověk znesvěcuje – vším zlým, co vychází ze srdce (špatné myšlenky, vraždy, cizoložství, smilství, loupeže, křivá svědectví, urážky – tak u Mt, a dále k tomu ještě: chamtivost, zlovolnost, lest, bezuzdnost, závistivý pohled, rouhání, nadutost, opovážlivost – u Mk). To je opačný směr, než jak je nastaveno pojetí morálky dnes. Ježíš ukazuje na naše nitro, ale ne jako na garanta morálního jednání, dle uznání vlastního svědomí jako nejvyšší instance rozhodování, ale jako na zdroj mnohého, co se neslučuje s Božím zákonem.

Garancí života dle Božího zákona není vždy církev, vzpomeňme na Mistra Jana Husa a na jeho kritiku mravů v církvi, ale naše svědomí, o němž Mistr Jan Hus píše ve svém spise Dcerka. Říká, že někdo má svědomí příliš široké a omluví si všechno, co koná. Jiný má svědomí příliš úzké a kacéřuje se za všechno, co dělá. Dle M. J. Husa není dobré mít svědomí ani široké ani úzké. Jak toho docílit? Jedině následováním Krista. Jeho Duch, kterého nám dle svého zalíbení poslal, je stálým zrcadlem našeho konání – v Písmu i v tradici – i v těch novodobých, a zvláště i v životě každého z nás.

Otázkou je, nakolik jsme ochotni se do tohoto pomyslného zrcadla dívat. Jak uvádí sociologický slovník: „Permanentně přizpůsobované morální normy měnícím se životním podmínkám působí ovšem i zpětně na podobu církevních pravidel, zejm. změkčují různé zákazy a náb. sankce." (Sociologická encyklopedie, SOÚ AV ČR, v.v.i. hlavní editor: Zdeněk R. Nešpor, *https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Morálka*)

Připomíná mi to diskusi s bratry z pravoslavných církví na východ od nás, kteří často na ekumenických jednáních říkají, že církve na západě jsou ovlivněné (mají na mysli negativně) sekularizací. Jak vyjadřují sociologické výzkumy, morálka je podmíněna kulturnímu zvyklostmi, ekonomickými faktory, vlivem industrializace a technických vynálezů, ale třeba také feministickým úsilím, což se projeví kupř. v rozdílných morálních nárocích na muže a ženy napříč kulturami. Avšak, jak uvádí sociologický slovník u pojmu etika: „ačkoli je mravní jednání podmíněno společenstvím, jednotlivec za ně nese odpovědnost." (Sociologická encyklopedie, SOÚ AV ČR, v.v.i., hlavní editor: Zdeněk R. Nešpor; *https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Etika*)

Ne náhodou Dr. Karel Farský, prof. Statečný a celá první generace našich otců propojili snahu morálního povznesení Československa v čele s T. G. Masarykem po první světové válce s úsilím naplnit tuto morálku Duchem Kristovým, aby tak dali směřování naší země jasný směr. Sám prezident Masaryk hlásal: „Ježíš, ne Caesar, toť smysl našich dějin a demokracie," čímž vymezil jasnou linku propojující naši minulost s budoucností – ocenil zápas za svobodu oproti tyranii, která chce z pozice jednotlivce zachvátit moc nad všemi. Živý Duch Kristův zakládá životodárné společenství, které může obrodit celou společnost. (viz též Butta, Tomáš, K pojmovému určení CČSH a jeho porozumění, in Český zápas 2026, 9. leden 2026; *www.ccsh.cz/aktualne/19-nase-cirkev/2655-k-pojmovemu-urceni-ccsh-a-jeho-porozumeni.html*)

Karel Farský i Karel Statečný tuto ambici měli. Ne náhodou se k Církvi československé hlásilo bez mála milion členů krátce po jejím založení a vzniklo na 300 odborů sociální péče.

I dnes čelíme společně nejrůznějším trendům. Procházíme digitální revolucí, čelíme ekologickým změnám klimatu a důsledkům v podobě nové migrace. Světová rada církví a další ekumenické, ale i necírkevní organizace hovoří o ekologické spravedlnosti, podporují dekolonizaci a bojují proti extrémní chudobě. Žijeme v globálním světě, který se znovu více polarizuje, což by nás nemělo paralyzovat, ale dle hesla: „Mysli globálně, jednej lokálně", se můžeme nechat vést, tak jako naši otcové v první republice, Duchem Kristovým, který nás nenechává v letargii, ale vede k tomu, abychom se jako křesťané skrze něj obrodili a přispěli i k tomu, aby se svět v naší bezprostřední blízkosti i ten vzdálenější stal pro všechny lepším, spravedlivějším, krásnějším, pravdivějším a dle přikázání našeho Pána Ježíše Krista zvláště pak plným lásky k bližnímu a úsilí o vzájemné porozumění. **Hana Tonzarová**

Jistě se pracovalo mnoho v naší společnosti evropského křesťanstva, aby se svět mravně povznesl. Ale to nestačilo a nestačí. Všechny dosavadní práce ... podobají se příštipkování a záplatování. Mravní vědomí je stále roztříštěno, je nejisté, nemá duchovního středu, nemá jednotného pevného cíle ... A toho nemá, protože nemá víry v nadsvětnou, nadlidskou, nadempirickou a nadindividuální i nadsociální zákonodárnou moc, z níž a od níž je všechno, i mravní zákon jako naprosto závazný pro všechny. Centrum securatitatis. Střed bezpečnosti! Budou alespoň hrůzy druhé světové války lidstvu poučením?!

Alois Spisar: *Ethika v duchu církve československé*, Blahoslav 1948, str. 86

Nestačí vedieť viac. Učme sa byť ľuďmi

Nový školský rok opäť otvára otázku, čo vlastne od školy očakávame. Má deťom odovzdať čo najviac vedomostí, alebo ich má predovšetkým sprevádzať na ceste k zrelému, slobodnému a zodpovednému ľudstvu? Kresťanská tradícia pripomína, že poznanie nadobúda svoj pravý zmysel až vtedy, keď slúži dobru.

September má svoju osobitnú atmosféru. Po prázdninových týždňoch sa znovu otvárajú školské brány, chodby napĺňajú detské hlasy a do lavíc zasadajú žiaci o rok starší. Pred nimi sú nové učebnice, nové poznatky, skúšania, úspechy i neúspechy. Pre nás učiteľov je začiatok školského roka zároveň príležitosťou položiť si jednoduchú, ale podstatnú otázku: Čo vlastne chceme mladému človeku odovzdať?

Škola má vzdelávať, rozvíjať myslenie, prebúdzať zvedavosť a pripravovať človeka na život. To všetko je potrebné. No čím dlhšie pôsobím ako učiteľ, tým silnejšie si uvedomujem, že samotné vzdelanie nestačí. Dokonca by som povedal, že výchova je pri formovaní mladého človeka ešte dôležitejšia než množstvo vedomostí, ktoré mu dokážeme odovzdať.

Ide skôr o otázku, čo človek so svojimi vedomosťami urobí. Komu nimi poslúži? Aké hodnoty budú usmerňovať jeho rozhodnutia?

Môžeme vychovať mimoriadne vzdelaného človeka, ktorý však nedokáže prejaviť súcit. Človeka ovládajúceho moderné technológie, ktorý nevie ovládnuť vlastný hnev. Človeka schopného presvedčivo argumentovať, ktorý nedokáže rešpektovať toho, kto zmýšľa inak. Poznanie bez svedomia a charakteru nemusí byť požehnaním.

Apoštol Pavel to vyjadruje slovami: „Poznanie však vedie k domýšľavosti, kdežto láska buduje“ (1 K 8,1). Nevyzýva „k nevedomosti“. Upozorňuje na niečo omnoho hlbšie: poznanie potrebuje mravný smer. Potrebuje lásku.

Táto myšlienka je blízka aj duchovnej a pedagogickej tradícii Cirkvi československej husitskej. Jej počiatky boli spojené s presvedčením, že viera sa nemá uzatvárať pred vedeckým poznaním a moderným svetom. Zároveň však človeka nemožno zredukovať iba na jeho intelekt.

Karel Farský prikladal výchove a vzdelávaniu mimoriadny význam. Výchova v kresťanskom duchu smeruje k tomu, aby človek dozrieval k pravému ľudstvu v Kristovi. A ešte hlbšie v našich dejinách stojí Jan Amos Komenský so svojím presvedčením, že vzdelávanie má slúžiť náprave človeka a sveta.

Dieťa totiž nie je nádoba, ktorú máme naplniť čo najväčším množstvom informácií. Je to osobnosť, ktorá sa ešte len utvára. A práve tu vidím jednu z najväčších úloh učiteľa.

Možno si žiak po rokoch nespomenie na všetky poučky, dátumy a definície, ktoré sme od neho vyžadovali. Môže však veľmi dlho pamätať na učiteľa, ktorý sa ho zastal. Na človeka, ktorý mu dal druhú šancu. Na chvíľu, keď mu niekto vysvetlil, že priznať si chybu nie je slabosť. Alebo na skúsenosť, že byť úspešný na úkor druhého nie je víťazstvom.

Aj preto vo svojej učiteľskej práci prikladám výchove taký veľký význam. Teší ma mladý človek, ktorý sa naučí byť čestný, ktorý sa dokáže zastať slabšieho, prejaviť úctu, prijať zodpovednosť za vlastné konanie a pochopiť, že jeho sloboda má hranicu.

Ak totiž množstvo poznatkov nedopĺňa dobrota a charakter, spoločnosti nemusí priniesť úžitok.

Táto otázka získava nový význam práve dnes. Mladá generácia má prístup k množstvu informácií, o akom sa predchádzajúcim generáciám ani nesnívalo. To, čo sme kedysi celé hodiny hľadali v knižniciach a encyklopédiách, možno dnes nájsť za niekoľko sekúnd. Umelá inteligencia dokáže spracovať text, vyriešiť úlohu... Jednu úlohu však za mladého človeka nevyrieši: Akým človekom sa chcem stať? Technológia môže poskytnúť informáciu. Môže nám ukázať možnosti, ale nemôže za nás niesť mravnú zodpovednosť za to, ktorú z nich si vyberieme. Práve preto význam výchovy neklesá. Naopak, rastie. Mladý človek potrebuje vedieť nielen to, čo môže urobiť, ale aj premýšľať nad tým, čo má urobiť. Potrebuje rozlišovať medzi možným a správnym, medzi úspechom a dobrom, medzi sebapresadením a službou.

Ježiš neformoval svojich učeníkov iba slovami a príkazmi. Žil pred nimi život, v ktorom sa pravda stávala skutkom, moc službou a láska mierou vzťahu k druhému človeku.

Deti dobre rozpoznajú rozdiel medzi tým, čo hovoríme, a tým, ako žijeme. Ak od nich žiadame úctu, musíme ju prejavovať aj im. Ak ich učíme priznať si chybu, mali by vidieť, že to dokáže aj rodič či učiteľ. Na začiatku školského roka prajeme deťom dobré známky, učiteľom trpezlivosť a rodičom pevné nervy. Možno by sme však tento rok mohli pridať ešte jedno želanie: aby naše deti na konci školského roka boli aj o niečo lepšími ľuďmi. A rovnaké želanie môžeme vysloviť aj sami pre seba.

Ladislav Moravík
VŠZaSP sv. Alžbety Bratislava

O Gygově prstenu dnes

Platónův příběh o Gygově prstenu zrcadlí věčnou otázku po lidské bezúhonnosti. Mýtus o pastýři, který díky prstenu neviditelnosti zneužil moc, není jen starou bájí. Ukazuje, že lidstvo v krizi hodnot často postrádá vnitřní kompas.

Většina lidí neubližuje druhým jen ze strachu z trestu nebo ztráty pověsti. Jakmile však dotyčný člověk získá absolutní skrytost – ať už skrze bájný prsten, nebo anonymní profil na internetu – vnější mantinely padají. Bez dohledu okolí mizí přetvářka a odhaluje se jeho skutečná podstata. Absence zpětné vazby a tváře druhého člověka vede k činům, které bychom si jinak nedovolili.

Platón nám připomíná nadčasovou pravdu: skutečně spravedlivý je pouze ten, kdo nezneužije moc ani ve chvíli, kdy mu nehrozí žádný trest.

Způsob, jakým reagujeme na anonymní nenávist a krizi dnešní doby, závisí na naší osobní odpovědnosti. Východisko neleží ve velkých gestech, ale v každodenní sebevýchově. Skutečné změny myšlení dosáhneme tehdy, když budeme usilovat o spravedlnost a konání dobra i ve chvílích, kdy se nikdo nedívá.

Bohumil Ždichynec

Příběh jednoho Číňana

Dnešní doba, myslím si, je natolik otevřená (na Západ i na Východ), že je docela možné, aby mi jeden Číňan barvitě vyprávěl svůj příběh:
„Spadl jsem do hluboké jámy, jak to občas v životě chodí a jak se tu a tam normálnímu člověku přihodí. S obrovským úsilím jsem se onu prekérní situaci snažil zvládnout. Nějak se vyšplhat, vytáhnout ven, ale nešlo to. Náhle k mé díře, v níž jsem trčel, přišel Konfucius a řekl: ‚Můj synu, kdybys býval poslouchal bedlivě moje učení, nikdy by ses v této situaci neocitl.' Jó, kdybych býval býval, ale to mi jaksezdá nepomůže. ‚Pomoz mi a už se budu pořád řídit tvým učením.' Ale Konfucius bezstarostně pokračoval ve své cestě a mne opustil bez jakékoli naděje.
Najednou se na mne přes okraj někdo podíval. Byl to Buddha. Zkřížil své paže, jak to umí jenom on, a řekl: ‚Můj synu, když zkřížíš své paže, dáš nohy pod sebe a zavřeš oči, dostaneš se do stavu klidu, dosáhneš nirvány (věčné nicoty) stejně jako já. A vůbec ti nebude vadit, že trčíš v jámě. Musíš být zcela lhostejný vůči všemu, co je okolo tebe. Jen tak objevíš mír a klid.' A s dobrou radou odešel.
K jámě se rychlými kroky přiblížil Mohamed. Sklonil se nad okraj a pohlédl na mne. ‚Člověče, nedělej takový rámus. Vím, že nejsi v pěkné situaci. Máš strach? Ne, nemusíš se bát. Podívej se, že jsi spadl do jámy, je přece osud a Alláhova vůle. Přemýšlej o tom, copak se někdo může protivit jeho vůli? Říkej si pořád dokola vyznání. Alláh je veliký a Mohamed je jeho prorok. Neustále si ta slova opakuj, dokud se tvá ústa navěky nezavřou. Až přijde konec, budeš si v ráji dvojnásobně užívat.' A Mohamed odešel…
Náhle jsem uslyšel další tichý hlas. ‚Můj synu!' Pozvedl jsem zrak a viděl tvář Syna člověka. Z jeho úst nevyšly žádné návrhy nebo rady, ani výčitky. Seskočil za mnou do jámy. Objal mne, vzal do své náruče, vynesl ven a postavil na pevnou zem. Vysvlékl mne z mých hadrů a nabídl vlastní šat. Utišil můj hlad, napojil mou žízeň a řekl: ‚Následuj mne. Já tě budu vést a opatrovat na všech cestách, po nichž půjdeš.' Vždyť dal vlastní život, aby mne zachránil!
Nuže stal jsem se tedy kristovcem – křesťanem. Jdu za Ježíšem. Skutečně nic a nikdo nás nemůže zachránit od našich starostí a problémů, vytáhnout z našich děr, do nichž na každém kroku upadáme, než živý Pán – Ježíš Kristus." A tu se Číňan odmlčel.

Vážení, přemýšliví bratři a sestry, jistě je vynikající, když slyšíme vyznání člověka, u něhož zcela jednoznačně zvítězil Kristus. Dokázal předčit vše, co poskytuje v zkratce takřka celý náboženský étos současného světa. Je však otázkou, zda Kristus v nás skutečně vždy vítězí, zda jsme těmi, kdo skáčou do jámy k ubožákovi, který potřebuje pomoc. Zda nepředstavujeme církev nápadně se podobající učedníkům před Ježíšovým vzkříšením, kteří tolikrát Pánu radili, aby okřikl pohanskou ženu, že za nimi křičí a dělá jim ostudu, stejně jako v případě slepého Bartimaia u Jericha?...
Jestli právě tyto potřebné – ‚spadlé do jámy' – ze svých řad nevyháníme, ať už jsme v kterékoli denominaci či církvi (‚spirituální' – husitské, či ‚moralizující' – římskokatolické, nebo ‚mysteriózní' – pravoslavné, či ‚dokonalejší' – evangelické, či k té ‚nejdokonalejší charismatické', a tedy naprosto uzavřené církvi)? Která církev zvítězí? Promiňte, toť jistě špatná otázka, neboť se musíme ptát, kde Kristus vítězí?
Kristus přece vítězí vždy tam, kde se druhého ujímáme… *(zkráceno)*

Pavel Sikora,

Čtení sváteční. Kniha kázání 2002/2003, Blahoslav 2002.

Připravil P. Sikora za Teologický poradní sbor olomoucké diecéze

Všechny barvy světa

Vážení přátelé, srdečně Vás zveme na koncert VŠECHNY BARVY SVĚTA, a to v úterý 15. 9. v 19 hodin do kostela Mistra Jana Husa v České Lípě. Účinkuje chrámový sbor HVĚZDA, sbormistryně Martina Bogarová, a Dan Suchý a jeho ETHNONAUT. Na společném projektu se autorsky podílí i nepřehlédnutelná osobnost českolipské hudební scény: pan Jan Suchý. V podání sboru Hvězda si tentokrát poslechneme skladby převážně současných skladatelů.
Živá meditační hudba, která maže hranice hmatatelného a odnese mysl tam, kde to duše zná. Do světa, kterým tě provede Ethnonaut. Daniel Suchý – flétny, tibetské mísy, zvonky, činelky, bubínky a zpěv. Petr Kostelník – didgeridoo, tibetské mísy, djembe, rámový buben a zpěv. Vstupné je dobrovolné. Těšíme se na setkání s vámi. **Marie Truncová**

SETKÁNÍ MLADÝCH A JEJICH PŘÁTEL CÍRKVE ČESKOSLOVENSKÉ HUSITSKÉ

25. – 28.září 2026

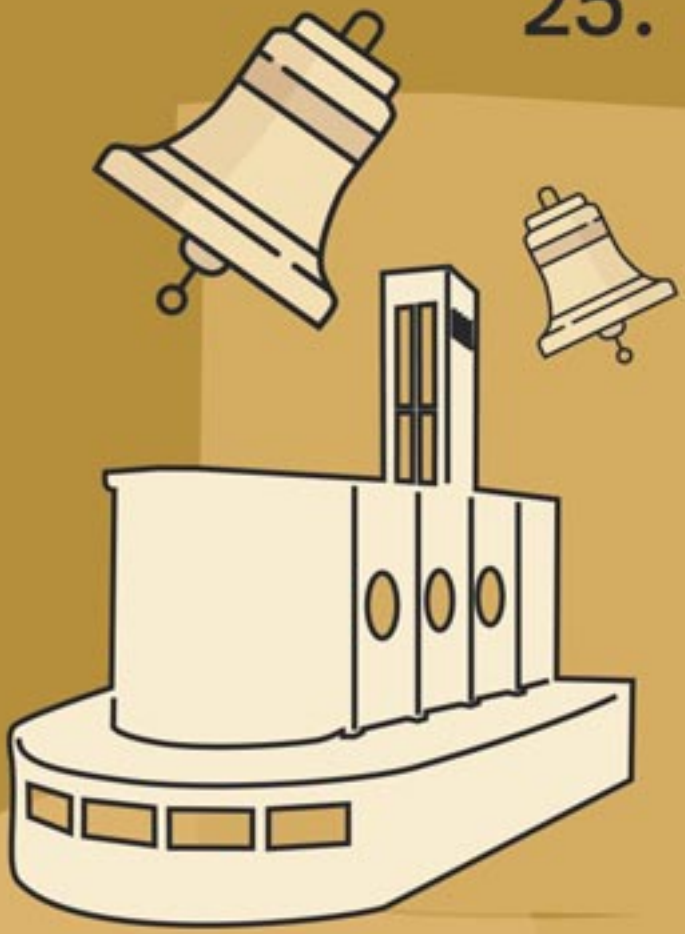

Já jsem zvon, On je srdce!

Hradec Králové

Sbor kněze Ambrože

setkanimladychccsh

setkani-ccsh.cz

Mládež CČSH

KRÁLOVÉHRADECKÁ DIECÉZE
Církve československé husitské